

OTSUS

23.08.2019 nr 7-3/2019-039

OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonnale hinnavalemi ja müüdava soojuste piirhinna kooskõlastamise kohta

1. SEADUSANDLIKUD ALUSED, HALDUSMENETLUSE ALUSTAMINE, KÄIK JA ASJAOLUD

1.1. Seadusandlikud alused ja rakendatav metoodika

Kaugkütteseaduse (KKütS) § 1 lõike 2 kohaselt peavad soojuste tootmise, jaotamise ja müügiga seonduvad tegevused olema koordineeritud ning vastama objektiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.

KKütS § 9 lõige 1 sätestab, et Konkurentsiametiga peab kooskõlastama müüdava soojuste piirhinna igale võrgupiirkonnale eraldi soojusettevõtja, kes:

- 1) müüb soojust tarbijale;
- 2) müüb soojust võrguettevõtjale edasimüügiks tarbijale;
- 3) toodab soojust elektri ja soojuste koostootmise protsessis.

KKütS § 8 lõike 3 alusel tuleb soojuste piirhind kujundada selliselt, et oleks tagatud:

- 1) vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuste tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;
- 2) investeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus.

KKütS § 8 lõikest 3 tulenevalt peab soojuste piirhind olema kujundatud kulupõhiselt ning seetõttu on Konkurentsiametil õigus kontrollida soojusettevõtja poolt rakendatavat hinnakujundust. Kontrolli teostamise õigus ei tähenda, et kontrollimine piirdub vaid veendumisega selles, kas ettevõtja poolt teostatud arvutused on matemaatiliselt õiged. Tulenevalt hinna kooskõlastamise regulatsiooni eesmärgist (KKütS § 1 lõige 2) on Konkurentsiametil õigus hinnata ka seda, kas müüdava soojuste hinda arvestatud komponendid on taotletud mahus vajalikud ja põhjendatud.

KKütS § 8 lõige 3 määrab ära alused, mida tuleb arvesse võtta piirhinna kujundamisel, kuid ei määra, millisest arvestamise metoodikast tuleb Konkurentsiametil lähtuda soojuste piirhinna kooskõlastamisel. Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 5 lõikest 1 tulenevalt on

Konkurentsiametil õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. Eeltoodust lähtudes on Konkurentsiamet välja töötanud ja avalikustanud oma veebilehel (<http://www.konkurentsiamet.ee>):

- 1) juhendi nimetusega „Hinna- või järelevalvemenetluse läbiviimiseks vajalike andmete esitamise juhend soojusettevõtjatele“, mis kirjeldab Konkurentsiameti poolt soojusettevõtjatele nõutavate andmete ja selgituste vajadust ning nende esitusviisi, et Konkurentsiametil oleks võimalik kooskõlastada soojuse piirhindu või läbi viia järelevalvemenetlusi KKütS-s sätestatud juhtudel ja korras;
- 2) hinna- või järelevalvemenetluse läbiviimise vormi (Küsimustik) MS Exceli tabelite kujul: „Tarbijatele ja/või võrguettevõtjatele müüdav soojus“. Küsimustik on välja töötatud lähtuvalt konkurentsiseadusest (KonkS), KKütS § 9 lõigetest 1, 4, 6, 8 ja 9 ning peab täidetult sisaldama andmeid, mille alusel on Konkurentsiametil võimalik läbi viia hinna- või järelevalvemenetlust, et kontrollida (KKütS § 8 lõige 3) taotletava või varasemalt kooskõlastatud soojuse piirhinna kulupõhisust;
- 3) “Soojuse piirhinna kooskõlastamise põhimõtted” (Metoodika), kinnitatud 03.05.2013 Konkurentsiameti peadirektori käskkirjaga nr 1.1-2/13-012, mis on Küsimustiku täitmisel abistavaks vahendiks.

Metoodikat rakendatakse sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi Konkurentsiameti regulatsiooni alla kuuluvate ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade kooskõlastamisel järgides võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet. Õiguslikus mõttes on tegemist Konkurentsiameti kaalutusõiguse ennetava piiritlemisega (regulatsioonimetoodika täpsustamine enne hinnaregulatsiooni rakendamist) ja hinnaregulatsiooni subjektide teavitamisega, mis loob võimaluse tagasisideks ja aitab vältida kõikvõimalikke arusaamatusi juba enne konkreetse hinnaregulatsiooni menetluse algust. Metoodika ei ole õigusakt, vaid Konkurentsiameti kui sõltumatu regulaatori kaalutusõiguse kasutamist tutvustav dokument, millel on halduseväliselt informatiivne, mitte normatiivne tähendus. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena (Riigikohtu halduskolleegiumi otsus haldusasjas nr 3-3-1-81-07).

Metoodika väljatöötamisel on arvestatud KKütS § 1 lõike 2, § 7 lõike 2, § 8 lõike 3 ning § 9 sätetega ja kasutatud põhimõtted on kooskõlas KKütS § 9 lõigete 10¹ ja 10² alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kehtestatud määrusega „Soojuse müügi ajutise hinna kehtestamise kord“ (Soojuse Määrus). Soojuse Määrust rakendatakse KKütS § 9 lõigete 10¹ ja 10² alusel soojuse müügi ajutise hinna kehtestamisel juhul, kui soojusettevõtja müüb soojust hinnaga, mis ei vasta KKütS § 8 lõikes 3 sätestatud tingimustele ning on jätnud täitmata Konkurentsiameti ettekirjutuse.

Metoodika ja Soojuse Määrus on dokumendid, milles kirjeldatud ühtsete põhimõtete alusel tagatakse regulatsioonivõtete ühtsus nii taotletava soojuse hinna kooskõlastamisel kui ka soojuse müügi ajutise hinna määramisel. Seetõttu on Konkurentsiamet antud otsuses kaalutluste teostamisel, otsustamiseks ühe või teise kuluartikli vastavust KKütS § 8 lõikele 3, osundanud lisaks Metoodikale ka Soojuse Määrusele.

Seega juhindub Konkurentsiamet soojuse piirhinna kooskõlastamisel KKütS § 8 lõikest 3 ning Konkurentsiameti poolt välja töötatud Metoodikast.

Metoodika eesmärgid on:

- 1) sõnastada metoodilised alused, millest Konkurentsiamet hakkab lähtuma talle KKütS-i alusel pandud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel turgu valitsevate ettevõtjate suhtes;
- 2) kindlustada soojusettevõtjate hindade kooskõlastamisel ja majandustegevuse kontrollimisel ettevõtjate võrdne kohtlemine ja ühetaoline halduspraktika;
- 3) tarbijate kaitsmine;
- 4) regulatsioonivõtete kasutamine, mis võimaldavad ettevõtjatel jääda majanduslikult ja finantsiliselt elujõuliseks, s.o katta jooksvad ärikulud ja finantseerida oma- ja võõrvahendite arvel vajalikke investeeringuid;
- 5) luua ettevõtjale piisav motivatsioon oma tegevuse efektiivsemaks korraldamiseks.

Soojuse hinna põhjendatuse kontrollimisel kasutab Konkurentsiamet alljärgnevat meetodeid (Metoodika punkt 4.17):

- 1) tehniliste näitajate analüüs (soojuse tootmise kasutegur, trassikadu, elektrienergia erikulu jm);
- 2) tegevuskulude ja müügi mahu suhtarvu leidmine ehk erikulu (€/MWh) müügi mahu kohta;
- 3) ettevõtja kulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste sarnaste ettevõtjate või teiste sarnaste võrgupiirkondade kuludega (nn *benchmarking*);
- 4) kulude, s.h erikulu dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus Statistikaameti poolt avaldatud tegeliku ning Rahandusministeeriumi prognoosidel põhineva tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;
- 5) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh eksperthinnangud).

HMS § 38 lõike 1 alusel on haldusorganil (Konkurentsiametil) õigus nõuda haldusmenetluse käigus menetlusosalistelt ning muudelt isikutelt nende käsutuses olevate tõendite ja andmete esitamist, mille alusel haldusorgan teeb kindlaks asja lahendamiseks olulised asjaolud.

KKütS § 9 lõike 6 kohaselt peab soojuse müüja Konkurentsiameti nõudel selgitama ja põhjendama piirhindade moodustamise aluseid. KKütS § 9 lõike 9 kohaselt on Konkurentsiametil õigus nõuda soojusettevõtjalt või riigiasutuselt või kohaliku omavalitsuse asutuselt lisaandmeid, kui seda on vaja piirhinna kooskõlastamise otsuse tegemiseks või esitatud andmete kontrollimiseks.

KKütS § 9 lõikest 9¹ tulenevalt on soojusettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama Konkurentsiametile uue piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra.

KKütS § 9 lõike 10 järgi võib soojusettevõtja taotleda Konkurentsiametilt hinnavalemi kooskõlastamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemit kasutatakse soojuse piirhinna kooskõlastamiseks soojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite ilmnemisel.

Soojusettevõtja poolt KKütS § 9 lõike 10 alusel taotletud hinnavalem peab olema kujundatud nii, et hinnavalemi alusel arvutatav soojuse piirhind vastaks KKütS § 8 lõikele 3. Selleks, et Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud hinnavalemi rakendamisel arvutatav soojuse piirhind vastaks KKütS § 8 lõikes 3 esitatud tingimustele, kuuluvad hinnavalemi kooskõlastamisel kontrollimisele hinnavalemis kajastuvate tegurite kujunemise aluseks olevad kõik hinnakomponendid (soojuse müügi maht, trassikadu, soojuse tootmise kasutegurid, muutuvkulud, tegevuskulud, kapitalikulu, põhjendatud tulukus). Seetõttu viib Konkurentsiamet

läbi hinnavalemi kooskõlastamise taotluse menetluse, mis oma iseloomult on analoogne soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse menetlusega, juhindudes KKütS § 8 lõikest 3 ja Metoodikast.

KKütS § 9 lõike 5 kohaselt teeb Konkurentsiamet soojuse piirhinna kooskõlastamise kohta otsuse 30 päeva jooksul alates nõuetekohase hinnataotluse esitamisest. Eriti keeruka või töömahuka kooskõlastamistaotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet seda tähtaega pikendada 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest enne esialgse tähtaja möödumist taotluse esitajale. KKütS § 9 lõike 7 kohaselt peatub soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks.

1.2. Taotleja andmed

OÜ Strantum on kantud äriregistrisse 02.03.2001 registrikoodiga 10731164 ja asukohaga Kooli tn 2a, Tabasalu alevik, Harku vald, Harju maakond. Ettevõtte elektronposti aadress on strantum@strantum.ee. Äriregistri andmetel on OÜ Strantum põhitegevusalaks hoonehalduse abitegevused. Lisategevusaladeks on aeroobika- ja jõusaalide tegevus, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine, kanalisatsioon ja heitveekäitlus, maastiku hooldus ja korrashoid, muu puhastustegevus, spordirajatiste käitus ning veekogumine, -töötus ja -varustus. Ettevõtte majandusaasta algab 01. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril ning osakapitali suurus on 17 188 830 eurot. OÜ Strantum omanikuks on Harku Vald.

Taotluse menetlemise hetkel kehtib OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonnale Harku Vallavalitsuse 19.08.2008 määrusega nr 21 kooskõlastatud müüdava soojuse piirhind 87,18 €/MWh.

1.3. Menetluse käik ja asjaolud

20.02.2019 saatis Konkurentsiamet OÜ-le Strantum kirja nr 7-1/2019-078-2, milles teavitati ettevõtjat järelevalvemenetluse alustamisest Tabasalu võrgupiirkonnale Harku Vallavalitsuse 19.08.2008 määrusega nr 21 kooskõlastatud müüdava soojuse piirhinna 87,18 €/MWh põhjendatuse kontrollimiseks.

Perioodil 20.02.2019 kuni 08.08.2019 läbi viidud järelevalvemenetluse käigus selgitas Konkurentsiamet välja, et ettevõtja Tabasalu võrgupiirkonnale müüdava soojuse põhjendatud piirhind on 75,74 €/MWh.

09.08.2019 registreeriti Konkurentsiametis OÜ Strantum taotlus Tabasalu võrgupiirkonnale hinnavalemi (kehtivusega kuni 01.07.2022) ja selle alusel arvutatud müüdava soojuse piirhinna **75,74 €/MWh** kooskõlastamiseks (Taotlus).

Alljärgnevalt on toodud Konkurentsiameti seisukohad OÜ Strantum Taotluse põhjendatuse kohta.

Esitatud Taotluses on prognoositud soojuse müügituluks 9516 MWh ja lubatud müügituluks 720,71 tuh €. Prognoositud lubatud müügitulu kujuneb alljärgnevalt:

- muutuvkuludest 522,01 tuh €;
- tegevuskuludest 123,91 tuh €;
- kapitalikulust 29,44 tuh €;
- põhjendatud tulukusest 45,35 tuh €.

Alljärgnevas tabelis (vt tabel 1) on kajastatud hinnavalemi aluseks olevad hinnakomponendid prognoositaval soojuse müügi mahul 9516 MWh alljärgnevalt:

Tabel 1. OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonnale müüdava soojuse piirhinna kujunemine vastavalt Taotlusele

	Ühik	Hinnavalemi komponendid
Soojuse müügi maht	MWh	9 516
Trassikadu	MWh	1 434
	%	13,10
Soojuse tootmiskaht (100% maagaasist)	MWh	10 950
Maagaasist soojuse tootmise kasutegur	%	95,18
Maagaasist primaarenergia maht	MWh	11 504
Maagaasi kütteväärtus	MWh/tuh m ³	9,30
Maagaasi ostukogus	tuh m ³	1 237,00
Maagaasi ostuhind (sh aktsiis ja võrguteenus)	€/tuh m ³	406,12
Maagaasi primaarenergia hind	€/MWh	43,67
Maagaasi sekundaarenergia hind	€/MWh	45,88
Maagaasi ostukulud	tuh €	502,37
Muud muutuvkulud, sh	tuh €	14,66
elektrienergia ostukulud	tuh €	13,77
elektrienergia ostukogus	kWh	142 950
elektrienergia keskmine ostuhind (sh võrguteenus, aktsiis ja taastuvenergia tasu)	€/kWh	0,09630
kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulud	tuh €	0,89
Keskkonnatasud	tuh €	4,98
Muutuvkulud	tuh €	522,01
Tegevuskulud	tuh €	123,91
Kapitalikulu	tuh €	29,44
Põhjendatud tulukus	tuh €	45,35
LUBATUD MÜÜGITULU	tuh €	720,71
SOOJUSE PIIRHIND	€/MWh	75,74
Kulud kütusetal	tuh €	218,34
Püsikulu komponent hinnavalemis	€/MWh	22,94
Maagaasi tegur	tuh m ³ /MWh	0,1300

OÜ Strantum soovib kooskõlastada alljärgneva hinnavalemi:

$$h = 22,94 + 0,1300 \times \text{hind}_{\text{maagaas}} \text{ (€/MWh)}$$

milles:

tegur 22,94 on moodustatud alljärgnevate kulude jagamisel soojuse müügi mahuga:

soojuse müügi maht	9516	MWh
	tuh €	€/MWh
muutuvkulud	19,64	2,06
tegevuskulud	123,91	13,02
kapitalikulu	29,44	3,09
põhjendatud tulukus	45,35	4,77
kokku	218,34	22,94

tegur 0,1300 on saadud soojuse tootmiseks vajaliku maagaasi ostukoguse 1237,00 tuh m³ jagamisel müüdava soojuse kogusega 9516 MWh ehk $1237,00 / 9516 = 0,1300$;

hind_{maagaas} maagaasi ostuhind €/tuh m³ (sh aktsiis ja võrguteenus).

2. OÜ STRANTUM ÜLDISELOOMUSTUS

Tabel 2 annab ülevaate ettevõtja poolt esitatud andmetest soojuse tootmiseseadmete, soojustrasside ning klientide kohta.

Tabel 2. OÜ Strantum üldandmed vastavalt Taotlusele ja töös nimetusega „Tabasalu aleviku kaugkütte võrgupiirkonna soojusmajanduse arengukava aastateks 2016-2026“ toodule¹

Üldandmed	Ühik	2016	2017	2018	Reg. period
Soojusvõrku liidetud soojuse tootmiseseadmete installeeritud võimsus kokku	MW	6,05	6,05	6,05	6,05
<i>sh maagaasikatel LOOS UT 4150, ehitusaasta 2003</i>	MW	4,15	4,15	4,15	4,15
<i>sh maagaasikatel LOOS TU 1900, ehitusaasta 2003</i>	MW	1,90	1,90	1,90	1,90
Soojustrasside pikkus	km	3,513	3,566	3,754	3,754
<i>sh rekonstrueeritud</i>	km	2,949	3,256	3,716	3,716
<i>sh rekonstrueeritud</i>	%	83,9	91,3	99,0	99,0
Klientide arv (hoonete arv)	tk	37	40	40	40

OÜ Strantum tegeleb Tabasalu võrgupiirkonnas soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga. Ettevõtja toodab Tabasalu võrgupiirkonnas soojust ühes katlamajas, mille tootmiseseadmete koguvõimsuseks on 6,05 MW (vt tabel 2). Kogu soojus jaotatakse 3,754 km pikkuse kaugküttevõrgu kaudu, millest 3,716 km ehk 99,0% on rekonstrueeritud. Tabasalu võrgupiirkonna kaugküttevõrku on ühendatud 40 soojust tarbivat hoonet, millele müüakse soojust ka suveperioodil (sooja tarbevee saamiseks).

Taotluses kajastas OÜ Strantum tegelikud andmed majandusaastate 2016 kuni 2018 kohta ning prognoositud andmed regulatsiooniperioodi² kohta. Lähtudes eelnevast ning vastavalt Metoodikale võtab Konkurentsiamet analüüsimisel aluseks majandusaastate 2016 kuni 2018 tegelikud andmed ja regulatsiooniperioodiks prognoositud näitajad.

3. SOOJUSE KOGUSTE JA EFEKTIIVSUSNÄITAJATE HINDAMINE

Soojuse müügiimahule hinnangu andmine on oluline, kuna see on aluseks müüdava soojuse piirhinna arvutamisel. Soojuse piirhind saadakse, kui soojuse müügiks vajalike põhjendatud kulude ja tulukuse summa ehk lubatud müügitulu jagatakse soojuse müügiimahuga (Metoodika punkt 9.4 ja Soojuse Määrus § 13 lõige 3). Seega, mida väiksem on soojuse müügiimaht, seda suuremaks kujuneb soojuse piirhind.

¹ Harku Vallavalitsuse tellitud ja OÜ Pilvero poolt koostatud ning 2017. aastal valminud töö

² Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille põhjendatud hinnakomponendid on aluseks soojuse piirhinna arvutamisel. Regulatsiooniperiood ei pea kattuma kalendriaasta ega ettevõtte majandusaastaga (Metoodika punkt 2.17)

3.1. Soojuse müügiimaht

Soojuse hinna kooskõlastamisel võetakse aluseks regulatsiooniperioodiks prognoositud põhjendatud soojuse müügiimaht. Ettevõtja poolt esitatud müügiimahu analüüsimisel kasutatakse alljärgnevat meetodeid:

- 1) müügiimahu dünaamika [s.h. eelmiste perioodide müügiimahud, majandusprognoosid, pikaajalises arengukavas prognoositav soojuse tarbimine, jm näitajaid);
- 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

Soojuse müügiimahu prognoosimise aluseks võetakse reeglina viimase kolme aasta müüdüd soojuse koguse aritmeetiline keskmine, mida korrigeeritakse juhul, kui on olemas tõestust leidnud andmed objektiivsetest asjaoludest, mis tingivad müügiimahu olulise muutuse (nt oluline tarbijate lisandumine või lahkumine võrgust jms) (Metoodika punkt 4.1).

OÜ Strantum taotlus soojuse müügiimahu osas (9516 MWh)

Taotlusest tulenevalt prognoosib OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi soojuse müügiimahuks 9516 MWh. Ettevõtte soojuse müügiimahtudest annab ülevaate tabel 3.

Tabel 3. OÜ Strantum soojuse müügiimahud vastavalt Taotlusele

	Ühik	2016	2017	2018	2016 kuni 2018 keskmine	Reg. periood
Soojuse müügiimaht	MWh	9 205	9 144	9 335	9 228	9 516
Muutus võrreldes eelneva veeruga	%	x	-0,7	2,1	-1,1	3,1

Konkurentsiameti seisukoht soojuse müügiimahu osas

Tabelist 3 selgub, et OÜ Strantum ei ole Tabasalu võrgupiirkonna soojuse müügiimahu prognoosimisel võtnud aluseks viimasel kolmel majandusaastal müüdüd soojuse aritmeetilist keskmist kogust (9228 MWh). Ettevõtja prognoosib, et regulatsiooniperioodil müüakse soojust nimetatud soojuse müügiikogusest rohkem (9516 MWh). Tabelist 2 selgus, et ettevõtja klientide arv ehk soojust tarbivate hoonete arv on alates majandusaastast 2017 kolme kliendi võrra suurem võrreldes majandusaasta 2016 klientide arvuga. Eeltoodu tähendab seda, et nimetatud lisandunud klientidele regulatsiooniperioodil ehk 12 kuu jooksul müüdava soojuse tõenäolist kogust kajastab eelkõige ainult majandusaasta 2018 soojuse müügiimaht (9335 MWh).

Tulenevalt eeltoodust ning arvestades Metoodika punktis 4.1 sätestatud, on Konkurentsiamet seisukohal, et ettevõtja põhimõtte mitteprognoosida soojuse müügiimahtu viimasel kolmel majandusaastal müüdüd soojuse aritmeetilise keskmise koguse alusel, vaid lisandunud müügiimahtu arvestades, on põhjendatud. **Lähtudes eelnevast peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi soojuse müügiimahu prognoosi 9516 MWh.**

3.2. Trassikadu

Trassikao näitaja on oluline, sest mida väiksem on trassikadu, seda vähem kulub kütust ühe MWh soojuse tootmiseks, kahjustatakse vähem keskkonda ning kujundatakse tarbijatele soodsam hind.

Soojuse hinna kooskõlastamisel võetakse aluseks trassikao tegelikud näitajad, mis ei tohi olla kõrgemad Metoodika punktis 5.2 ja Soojuse Määruse § 9 lõikes 2 toodud tehnilisest nõudest (Metoodika punkt 5.1 ja Soojuse Määrus § 9 lõige 1). Trassikadude tehniline nõue on alates 2017. aastast mitte üle 15% (Metoodika punkt 5.2 ja Soojuse Määrus § 9 lõige 2).

Metoodikas on kaugküttetrasside kadude miinimumnõuded (millest kõrgemat trassikadu soojuse piirhinnas ei aktsepteerita) seatud eesmärgiga, et täita KKütS § 5 lõikest 1 tulenev nõue, mille kohaselt peab kaugküte olema efektiivne ja jätkusuutlik. Trassikao miinimumnõuete kehtestamise osas on arvestatud Eestis olemasolevate kaugküttetrasside keskmise trassikaomääraga. Kaasaegse tehnoloogia kasutusele võtmisega on saavutatud Eesti efektiivsemates kaugküte võrgupiirkondades trassikadu alla 10%, samas kui on olemas kaugküttevõrke, kus trassikadu moodustab endiselt üle 26%. Trassikadude tehniliste nõuete sätestamise eesmärgiks on motiveerida soojusettevõtjaid tegema investeeringuid kaugküttetrassidesse trassikao vähendamiseks ning kaitsta tarbijaid soojuse ebaefektiivse jaotusteenuse jätkamise eest.

OÜ Strantum taotlus trassikao osas (1434 MWh ehk 13,10%)

Taotlusest tulenevalt prognoosib OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi keskmiseks trassikaoks 1434 MWh aastas ehk 13,10% trassi antavast soojuse kogusest (trassikao prognoos sisaldab suvisel perioodil soojuse müümist sooja tarbevee saamiseks), millest annab ülevaate tabel 4.

Tabel 4. OÜ Strantum trassikaod vastavalt Taotlusele

	Ühik	2016	2017	2018	Reg. period
Soojuse tootmiskaotus (trassi antav soojuse kaotus)	MWh	10 843	10 946	10 902	10 950
Soojuse müügi kaotus	MWh	9 205	9 144	9 335	9 516
Trassikadu	MWh	1 638	1 802	1 567	1 434
Trassikadu	%	15,11	16,46	14,37	13,10
Trasside kogupikkus, sh	km	3,513	3,566	3,754	3,754
<i>rekonstrueeritud</i>	<i>km</i>	<i>2,949</i>	<i>3,256</i>	<i>3,716</i>	<i>3,716</i>
Soojustarbimise tihedus	MWh/km	2 620	2 564	2 487	2 535
Soojuskadu trassi km kohta	MWh/km	466	505	417	382

Konkurentsiameti seisukoht trassikao osas

Tabelist 4 selgub, et OÜ Strantum suhtelise trassikao prognoos (13,10%) on väiksem kui Metoodika punktis 5.2 ja Soojuse Määruse § 9 lõikes 2 2017. aastaks sätestatud trassikao tehniline nõue (mitte üle 15%). Samuti on see väiksem majandusaastate 2016 kuni 2018 trassikadudest. **Tulenevalt eeltoodust on Konkurentsiamet seisukohal, et OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi suhtelise trassikao prognoosi 13,10% ehk absoluutväärtuses 1434 MWh võib pidada põhjendatuks.**

3.3. Soojuse tootmise kasutegur

Soojuse tootmise kasuteguri näitaja on oluline, sest mida kõrgem on soojuse tootmise kasutegur, seda vähem kulub kütust ühe MWh soojuse tootmiseks, kahjustatakse vähem keskkonda ning kujundatakse tarbijatele soodsam hind.

Soojuse hinna kooskõlastamisel võetakse soojuse tootmise kasuteguri arvestuse aluseks eelnevate perioodide tegelikud näitajad, mis ei või olla madalamad Metoodika punktis 5.4 ja Soojuse Määruse § 10 lõikes 2 toodud tehnilistest nõuetest (Metoodika punkt 5.3 ja Soojuse Määrus § 10 lõige 1). Soojuse tootmise kasuteguri tehnilised nõuded kütuse alumise kütteväärtuse alusel on järgmised (Metoodika punkt 5.4 ja Soojuse Määrus § 10 lõige 2):

- 1) soojuse tootmisel gaasist mitte alla 90%, uutel seadmetel mitte alla 92%;
- 2) soojuse tootmisel vedelkütusest mitte alla 85%, uutel seadmetel mitte alla 90%;
- 3) soojuse tootmisel tahkekütusest mitte alla 80%, uutel seadmetel mitte alla 85%.

Uuteks seadmeteks loetakse Metoodika tähenduses seadet, mille vanus ei ületa selle kasulikku eluiga ja sealjuures kasuliku tehnilise eluea pikendamiseks ning efektiivsuse säilitamiseks ei ole vajalik teostada olulises mahus (maksumuses) remonttöid. Tulenevalt eksperthinnangust³ loetakse (Metoodika punkt 5.5 ja Soojuse Määrus § 10 lõige 3):

- 1) soojuse tootmisel gaasikateldega uuteks seadmed kasuliku elueaga 17-25 aastat;
- 2) soojuse tootmisel vedelkütustega uuteks seadmed kasuliku elueaga 14-20 aastat;
- 3) soojuse tootmisel puidust ja turbast uuteks seadmed kasuliku elueaga:
  - veekuumuskatel restkoldega 16-21 aastat;
  - veekuumuskatel või aurukatel keevkihtkoldega 22-25 aastat;
- 4) soojuse tootmisel põlevkivist keevkihtkoldega katlaga uuteks seadmed kasuliku elueaga 22-25 aastat.

Metoodikas on toodud tehnilised miinimumnõuded soojuse tootmise kasutegurile kütuse alumise kütteväärtuse alusel soojuse tootmisel maagaasist, vedelkütusest ja tahkekütusest eesmärgiga, et täita KKütS § 5 lõikest 1 tulenev nõue, mille kohaselt peab kaugküte olema efektiivne ja jätkusuutlik. Soojuse tootmise kasuteguri tehniliste nõuete sätestamise eesmärgiks on motiveerida soojusettevõtjaid tegema optimaalseid investeeringuid katelseadmetesse kütuste efektiivsemaks kasutamiseks ning kaitsta tarbijaid soojuse ebaefektiivse tootmistegevuse jätkamise eest. Nõuded soojuse tootmise kasuteguri osas erinevad sõltuvalt kasutatavast kütusest ja seadme vanusest, sest erinevate tehnoloogiate kasutusele võtmisega ja erinevate kütuste põletamisega nendes seadmetes on võimalik saavutada erinev tootmise kasutegur. Metoodikas sätestatud soojuse tootmise kasutegurite määramisel on arvestatud erinevate ekspertide hinnanguid ja Konkurentsiameti andmebaasist saadud statistilisi andmeid. Nendest nähtub, et maagaasil töötavate katelde soojuse tootmise kasutegurid varieeruvad enamikul juhtudel vahemikus 90 kuni 93,3%. Kasutatavate seadmete vanusest sõltuvalt ja võrdlusandmete alusel ulatub ka väiksemate, maagaasil töötavate, katlamajade kasutegur 92%-ni, mistõttu on Metoodikas sätestatud kasutegurite vahemik 90 kuni 92%.

Vedelkütust kasutavate katelseadmete kasutegurid on eelpoolnimetatud andmete alusel 85 kuni 90%. Valdavas enamikus on uute katelseadmete kasutegur 90% ja kõrgem. Seetõttu on Metoodikas sätestatud soojuse tootmise kasutegur vedelkütust kasutavate katelseadmete osas vahemikus 85 kuni 90%.

Tahkekütuse katelde soojuse tootmise kasutegurid varieeruvad enamikul juhtudel vahemikus 80 kuni 85%, viimastel aastatel rajatud suuremates koostootmisjaamades isegi üle 90%, mistõttu on Metoodikas sätestatud soojuse tootmise kasutegur tahkekütust kasutavate katelseadmete osas vahemikus 80 kuni 85%.

OÜ Strantum taotlus soojuse tootmise kasuteguri osas (maagaasist 95,18%)

Taotlusest tulenevalt prognoosib OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi maagaasist soojuse tootmise kasuteguriks 95,18%, millest annab ülevaate tabel 5.

Tabel 5. OÜ Strantum soojuse tootmise kasutegurid vastavalt Taotlusele

	Ühik	2016	2017	2018	Reg. periood
Maagaasi kasutuskogus	tuh m ³	1 209	1 218	1 225	1 237
Maagaasi alumine kütteväärtus	MWh/tuh m ³	9,30	9,30	9,30	9,30
Maagaasist väljastatud primaarenergia	MWh	11 244	11 327	11 393	11 504

³ SusDev Consulting OÜ eksperthinnang 01.11.2012, „Soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seotud põhivarade kasuliku (tehnilise) eluea määramine (hindamine)“

	Ühik	2016	2017	2018	Reg. period
Maagaasist soojuse tootmismahd (trassi antav soojus)	MWh	10 843	10 946	10 902	10 950
Maagaasist soojuse tootmise kasutegur	%	96,44	96,63	95,69	95,18

Konkurentsiameti seisukoht soojuse tootmise kasuteguri osas

Tabelist 5 selgub, et OÜ Strantum prognoosib Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi maagaasist soojuse tootmise kasuteguriks 95,18%, mis on kõrgem Metoodika punktis 5.4 ja Soojuse Määruse § 10 lõikes 2 toodud gaasikatelde tehnilisest nõudest uute katelde puhul (mitte alla 92%). Samas selgub, et nimetatud prognoositud kasutegur on väiksem majandusaastate 2016 ja 2017 kasuteguritest, kuid sarnane viimasel tegelike andmetega aastal (2018) kujunenud näitajaga. **Tulenevalt eeltoodust ning arvestades Metoodika punktis 5.4 ja Soojuse Määruse § 10 lõikes 2 sätestatut, on Konkurentsiamet seisukohal, et OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi maagaasist soojuse tootmise kasuteguri prognoosi 95,18% võib pidada põhjendatuks.**

3.4. Soojuse tootmiseks vajalik kütuse primaarenergia maht

Soojuse tootmiseks vajalik kütuse primaarenergia maht arvutatakse soojuse müügi mahu, soojuse tootmise kasuteguri ning trassikao alusel vastavalt järgmisele valemile (Metoodika punkt 4.5 ja Soojuse Määrus § 8 lõige 6):

$$Q_{\text{kütus}} = \frac{Q_{\text{soojusm}}}{\eta_{\text{tootmine}} \times (1 - q_{\text{trass}})}$$

kus:

- $Q_{\text{kütus}}$ - tootmisseadmesse antava kütuse primaarenergia maht (MWh);
- Q_{soojusm} - tootmisseadmega toodetud soojuse müügi kogus (MWh) (ei sisalda teistelt soojuse tootjatelt ostetavat ja edasimüüdavat soojust);
- η_{tootmine} - soojuse tootmise kasutegur (%);
- trass - trassikadu (%).

Lisaks eeltoodule arvutatakse kütuse primaarenergia kütuse koguse korrutamisel kütuse kütteväärtusega (Metoodika punkt 4.8). Samuti on võimalik primaarenergia arvutada soojuse tootmismahu jagamisel soojuse tootmise kasuteguriga.

OÜ Strantum taotlus kütuse primaarenergia mahu osas (maagaasi primaarenergia maht 11 504 MWh)

Taotlusest tulenevalt prognoosib OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi maagaasi primaarenergia mahuks 11 504 MWh ehk 1237,00 tuh m³. Eelmärgitud kütuse primaarenergia mahu on ettevõtja arvanud lähtuvalt katlamajas toodetava soojuse mahust ja soojuse tootmise kasutegurist (vt tabel 6).

Tabel 6. OÜ Strantum soojuse tootmiseks kasutatava kütuse primaarenergia maht vastavalt Taotlusele

Kütus	Soojuse tootmismahd, MWh	Soojuse tootmise kasutegur, %	Kütuse primaarenergia maht, MWh	Kütuse kütteväärtus, MWh/tuh m ³	Kütuse kogus, tuh m ³
Maagaas	10 950	95,18	11 504	9,30	1 237,00

Konkurentsiameti seisukoht kütuse primaarenergia mahu osas

Käesoleva otsuse punktides 3.1, 3.2 ja 3.3 on Konkurentsiamet pidanud põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi soojuse müügi mahu prognoosi 9516 MWh, suhtelise trassikao prognoosi 13,10% ja maagaasist soojuse tootmise kasuteguri prognoosi 95,18%. Võttes aluseks eelmärgitud andmed ning kasutades ülaltoodud valemit, saab Konkurentsiamet ettevõtte Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi maagaasi primaarenergia mahuks 11 504 MWh [$9516 \text{ MWh} / (0,9518 \times (1 - 0,1310)) = 11 504 \text{ MWh}$], mis vastab ettevõtja arvatud primaarenergia mahule. **Lähtudes eelnevast peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi maagaasi primaarenergia mahu prognoosi 11 504 MWh ehk 1237,00 tuh m³ ($11 504 \text{ MWh} / 9,30 \text{ MWh/tuh m}^3 = 1237,00 \text{ tuh m}^3$).**

4. SOOJUSE PIIRHINNA KOMPONENDID

KKütS § 7 lõige 2 sätestab, et soojusettevõtja peab oma raamatupidamises pidama eraldi arvestust soojuse tootmise, jaotamise, müügi ja nende tegevustega mitteseotud tegevusalade kohta. Soojuse hinna kooskõlastamisel võetakse aluseks üksnes regulatsiooniperioodi põhjendatud kulud (Metoodika punkt 4.2 ja Soojuse Määrus § 8 lõige 2). Soojusettevõtja põhjendatud kulud jagunevad järgmiselt (Metoodika punkt 4.3 ja Soojuse Määrus § 8 lõige 3):

- 1) muutuvkulud;
- 2) tegevuskulud;
- 3) kapitalikulu.

Põhjendatud tegevuskulude analüüsimisel kasutatakse Metoodika punktis 4.17 ja Soojuse Määruse § 8 lõikes 13 nimetatud meetodeid.

Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 30 lõike 1 alusel võib tegevusloa tingimustes sätestada ettevõtjale kohustuse efektiivsuse (tootlikkuse) tõhustamiseks. Kui ettevõtja, kooskõlas KKütS § 18 lõikega 2, ei vaja tegutsemiseks vastavat tegevusluba, kajastatakse hinnang efektiivsuse (tootlikkuse) tõhustamiseks Konkurentsiameti otsusega (Metoodika punkt 4.18).

OÜ Strantum, võtnud arvesse eespool toodut, esitas Konkurentsiametile koos hinnavalemi ja soojuse piirhinna kooskõlastamise taotlusega ka soojuse tootmise, jaotamise ja müügi tegevuse kasumiaruande ning ülevaate põhivarast ja investeringutest. Järgnevalt on analüüsitud eraldi kasumiaruande põhiosasid tulenevalt Metoodika punktidest 4, 5 ja 6.

4.1. Muutuvkulud

Muutuvkulud on kulud, mis muutuvad soojuse tootmismahu muutudes (Metoodika punkt 2.11 ja Soojuse Määrus § 2 punkt 12). Soojusettevõtja muutuvkulud jagunevad järgmiselt (Metoodika punkt 4.4 ja Soojuse Määrus § 8 lõige 4):

- 1) kulud kütusele;
- 2) kulud soojuse ostmiseks teistelt tootjatelt;
- 3) kulud keskkonnatasudele;
- 4) muud muutuvkulud (elektrienergia, vee- ja kanalisatsiooniteenus, kemikaalid ja muud muutuva iseloomuga kulud).

OÜ Strantum taotlus muutuvkulude osas (522,01 tuh €)

Taotlusest tulenevalt prognoosib OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi muutuvkuludeks 522,01 tuh €. Taotluse kohaselt moodustuvad muutuvkulud kütuse (maagaas)

ostukuludest summas 502,37 tuh €, muudest muutuvkuludest summas 14,66 tuh € ja keskkonnatasudest summas 4,98 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht muutuvkulude osas

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu ettevõtte taotletud muutuvkuludele kuluridade lõikes.

4.1.1. Kütuse ostukulud

Kütuse ostukulud kujunevad soojuste tootmiseks vajaliku kütuse koguse ja kütuse põhjendatud hinna korrutisena (Metoodika punkt 4.7 ja Soojuse Määrus § 8 lõige 5). Kütuse ostuhinna põhjal arvutatud kütuse ostukulud lülitatakse soojuste hinda lähtudes soojusettevõtja ja müüja vahelises lepingus kajastatud hinnast. Kui soojusettevõtja ei ole esitanud Konkurentsiametile asjakohast kütuse müügilepingut või kui nimetatud lepingus kokkulepitud hind on suurem kui turuhind, lähtutakse soojuste hinda kooskõlastamisel kütuse turuhinnast (Metoodika punkt 4.9 ja Soojuse Määrus § 6 lõige 2).

Kui soojusettevõtja ja kütusetarnija vahel sõlmitud lepingus puudub kütteväärtuse näitaja, siis kasutatakse „Hoone energiatõhususe arvutamise metoodika“⁴ lisas 5 toodud kütuste alumisi kütteväärtusi. Juhul, kui kütuse alumine kütteväärtus on madalam võrreldes eelnimetatud metoodikas toodust, siis aktsepteerib Konkurentsiamet seda olukorras, kus ka kütuse hind kujuneb turuhinnast madalamaks, mille põhjendatust kontrollitakse vajamineva primaarenergia rahalise kulu kaudu.

Võttes arvesse KKütS § 1 lõikes 2 ning KKütS § 8 lõikes 3 sätestatud peab soojuste hind olema põhjendatult kulupõhine. **Kütuste sisseostuhindade alanemise korral peab alanema ka soojuste piirhind.** Konkurentsiamet aktsepteerib hinnavalemi alusel ja ilma hinnavalemita soojuste piirhinna kooskõlastamisel ettevõtja poolt esitatud põhjendatud maagaasi hinna prognoosi (lisandub aktsiis ja võrguteenuse hind) (Metoodika punkt 10.9).

Regulatsiooniperioodil (12 kuud) rakendatud soojuste müügihindade põhjendatuse kontrollimiseks ja asjakohase järelevalve teostamiseks HMS § 38 lõike 1 ja KorS §-de 30, 31, 32, 50 ja 51 alusel esitab soojusettevõtja Konkurentsiameti nõudmisel aruande, milles on kajastatud andmed kütuste sisseostuhindade ja rakendatud soojuste müügihindade kohta kalendrikuude lõikes vastavalt Metoodika lisas 1 toodud vormile (Metoodika punkt 10.13).

OÜ Strantum taotlus kütuse ostukulude osas (502,37 tuh €)

Taotlusest tulenevalt prognoosib OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi kütuse (maagaas) ostukuludeks 502,37 tuh €, mis kujunevad maagaasi ostukoguse 1237,00 tuh m³ (vt käesoleva otsuse punkti 3.4) ja ostuhinna 406,12 €/tuh m³ korrutisena. Esitatud Taotluse põhjal taotleb OÜ Strantum maagaasi koguse ja hinna lülitamist hinnavalemisse püsiva teguri „tegur 0,1300“ ja muutuva teguri „hind_{maagaas}“ kaudu.

Konkurentsiameti seisukoht kütuse ostukulude osas

OÜ Strantum poolt järelevalvemenetluse käigus esitatud materjalidest selgus, et ettevõtja ostab maagaasi OÜ Strantum ja Eesti Energia AS-i vahel 17.12.2018 sõlmitud maagaasi ostu-müügilepingu nr 230839 alusel (leping ja selle lisad kehtivad perioodil 01.01.2019 kuni 31.12.2019, edaspidi leping). Lepingu kohaselt arvutatakse avatud tarnena müüdava gaasi hind €/tuh m³ gaasi kohta õli hinnavalemi alusel järgmiselt:

⁴ Ehitusseadustiku § 64 lõike 5 alusel kehtestatud majandus- ja taristuministri 05.06.2015 määrus nr 58; avaldatud RT I, 09.06.2015, 21

$$Gh_1 = [((0,3 * \tilde{O}_r + 0,2961 * \tilde{O}_k)^2 + 103^2)^{0,5} * (1 - 0,188 * (1 - \exp(-(\tilde{O}_r / 237)^3)))] / C] * (Q_i / 10,19)$$

kus:

Gh_1	arvestuskuu gaasi hind õli hinnavalemi alusel €/tuh m ³ ;
$\tilde{O}_r$	arvestuskuule eelneva üheksa kuu raske kütteõli keskmine hind USD/tonn. Raske kütteõli ($\tilde{O}_r$) ühe tonni keskmine hind (USD) mistahes kuul on teabekanali <i>Platt's European Marketscan</i> kaudu kuu väljavõttes <i>European low/high product averages</i> veerupealkirja <i>Barges FOB ARA</i> all avalikustatud <i>1 PCT Fuel Oil</i> selle kuu kõigi päevade madalaimate hindade keskmise hinna ja selle kuu kõigi päevade kõrgeimate hindade keskmise hinna aritmeetiline keskmine hind;
$\tilde{O}_k$	arvestuskuule eelneva üheksa kuu kerge kütteõli keskmine hind USD/tonn. Kerge kütteõli ($\tilde{O}_k$) ühe tonni keskmine hind (USD) mistahes kuul on teabekanali <i>Platt's European Marketscan</i> kaudu kuu väljavõttes <i>European low/high product averages</i> veerupealkirja <i>Barges FOB ARA</i> all avalikustatud <i>Gasoil 0,1</i> selle kuu kõigi päevade madalaimate hindade keskmise hinna ja selle kuu kõigi päevade kõrgeimate hindade keskmise hinna aritmeetiline keskmine hind;
C	EURO ja USD vahetuskurss arvestuskuule eelneva kuu viimasel pangapäeval;
Q	lepinguline kütteväärtus 10,19 kWh/m ³ ;
Q_i	arvestuskuu tegelik keskmine kütteväärtus kWh/m ³ ;
exp	eksponentfunktsioon;
^{2, 0,5, 3}	astendajad.

Lepingu alusel arvutatakse avatud tarnena müüdava gaasi hind €/tuh m³ gaasi kohta Gaspool hinnavalemi alusel järgmiselt:

$$Gh_2 = (G_p + 0,70) \times Q_i$$

kus:

Gh_2	arvestuskuu gaasi hind Gaspool hinnavalemi alusel €/tuh m ³ ;
G_p	„Gaspool front month“ indeks €/MWh;
Q_i	arvestuskuu tegelik keskmine kütteväärtus kWh/m ³ .

Lepingu punkt 1.2 sätestab, et arvestuskuus avatud tarnena müüdava gaasi hinnaks on kahest võimalikust hinnavalemi alusel kujunevast hinnast kõrgeim. Gaasi hinnavalemite arvutuste tulemused ümardatakse täpsusega kaks kohta pärast koma.

AS-i Eesti Gaas ja Alexela Energia AS-i maagaasi hinnapakkumised olid järgmised:

Gaasi müügihind õli hinnavalemi alusel:

$$\text{AS Eesti Gaas} - Gh_1 = [((0,3 * \tilde{O}_r + 0,2961 * \tilde{O}_k)^2 + 103^2)^{0,5} * (1 - 0,187 * (1 - \exp(-(\tilde{O}_r / 237)^3)))] / C] * (Q_i / 10,19);$$

$$\text{Alexela Energia AS} - Gh_1 = [((0,3 * \tilde{O}_r + 0,2961 * \tilde{O}_k)^2 + 104^2)^{0,5} * (1 - 0,186 * (1 - \exp(-(\tilde{O}_r / 237)^3)))] / C] * (Q_i / 10,19).$$

Gaasi müügihind Gaspool hinnavalemi alusel:

$$AS \text{ Eesti Gaas} - Gh_2 = (Gp + 0,79) \times Qi$$

$$Alexela \text{ Energia AS} - Gh_2 = (Gp + 0,80) \times Qi$$

Seega eelnevast selgub, et OÜ Strantum on sõlminud maagaasi ostu-müügilepingu parima hinnapakumise teinud maagaasi müüjaga (Eesti Energia AS).

OÜ Strantum poolt maagaasi ostukulude prognoosimisel aluseks võetud maagaasi ostuhinna **406,12 €/tuh m³** põhjendatuse hindamiseks koostas Konkurentsiamet alljärgneva tabeli 7.

Tabel 7. OÜ-le Strantum viimasel kuuel kuul kujunenud maagaasi ostuhinnad

Kuu	Maagaasi ostuhind, €/tuh m ³	Maagaasi aktsiisimäär ⁵ , €/tuh m ³	Maagaasi võrguteenuse hind ⁶ , €/tuh m ³	Maagaasi ostuhind kokku, €/tuh m ³
veebr.19	236,51	63,31	105,30	405,12
märts.19	235,91	63,31	105,30	404,52
apr.19	237,51	63,31	105,30	406,12
mai.19	236,34	63,31	105,30	404,95
juuni.19	237,21	63,31	105,30	405,82
juuli.19	229,09	63,31	105,30	397,70

Tabelis 7 toodud andmete alusel selgub, et ettevõtja prognoositud maagaasi ostuhind 406,12 €/tuh m³ ei ületa ettevõtja poolt viimasel kuuel kuul ostetud maagaasi tegelikku ostuhinda (vahemikus 397,70 €/tuh m³ kuni 406,12 €/tuh m³). **Lähtudes eeltoodust ja arvestades, et maagaasi sisseostuhind võib soojuse piirhinna rakendamise hetkeks võrreldes juulikuu hinnaga uuesti tõusta, on Konkurentsiamet seisukohal, et OÜ Strantum maagaasi ostuhinna prognoosi 406,12 €/tuh m³ võib pidada põhjendatuks.**

Konkurentsiamet on käesoleva otsuse punktis 3.4 pidanud põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi maagaasi ostukogust **1237,00 tuh m³**. Korrutades eelmärgitud maagaasi ostukoguse 1237,00 tuh m³ eespool aktsepteeritud maagaasi ostuhinnaga 406,12 €/tuh m³, kujuneb maagaasi ostukuludeks **502,37 tuh €** (1237,00 tuh m³ x 406,12 €/tuh m³ / 1000 = 502,37 tuh €), mida on ettevõtja ka müüdava soojuse piirhinda taotlenud. **Lähtudes eeltoodust peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi kütuse (maagaas) ostukulude prognoosi summas 502,37 tuh €.**

Täiendavalt juhib Konkurentsiamet ettevõtja tähelepanu asjaolule, et KKütS § 1 lõike 2 ja § 8 lõike 3 kohaselt peab soojuse hind olema kulupõhine, mistõttu kütuse (maagaas) ostuhinna alanemise korral peab alanema ka tarbijatele müüdava soojuse hinda. See tähendab seda, et soojuse müügihinna arvutamisel tuleb ettevõtjal lähtuda käesoleva otsusega Tabasalu võrgupiirkonnale kooskõlastatavast hinnavalemist ning tegelikust kütuse ostuhinnast. Vastavalt KKütS § 9 lõikele 9¹ on OÜ Strantum kohustatud esitama Konkurentsiametile uue piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul,

⁵ Alkoholi, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse (ATKEAS) § 66 lõike 10 alusel alates 01.01.2019 kehtiv maagaasi aktsiisimäär

⁶ OÜ-le Strantum maagaasi võrguteenust osutava maagaasi võrguettevõtja Gaasienergia AS-i alates 01.01.2019 kehtiv maagaasi võrguteenuse hind tarbimismahul 10 000 m³ ja rohkem, kooskõlastatud Konkurentsiameti poolt 25.10.2018 otsusega nr 7-3/2018-133

arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5% võrra.

4.1.2. Muud muutuvkulud

Soojuse hinda lülitatakse elektrienergia ostukulud, mis on arvutatud soojusettevõtja ja müüja vahelises lepingus kajastatud elektrienergia ostuhindade põhjal (Metoodika punkt 4.9 ja Soojuse Määrus § 6 lõige 2). Reguleeritud hindadega teenuste (elektrienergia ja gaasi võrgutasud, vesi- ja kanalisatsioon, jm) osas lähtutakse Konkurentsiameti või kohaliku omavalituse poolt ettevõtjale kooskõlastatud hinnakirjast (Metoodika punkt 4.10 ja Soojuse Määrus § 8 lõige 10).

OÜ Strantum taotlus muude muutuvkulude osas (14,66 tuh €)

Taotlusest tulenevalt prognoosib OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi muudeks muutuvkuludeks 14,66 tuh €. Muud muutuvkulud kujunevad elektrienergia ostukulude 13,77 tuh € ja kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulude 0,89 tuh € summana. Esitatud Taotluse põhjal taotleb ettevõtja nimetatud kulude lülitamist hinnavalemisse püsiva teguri „22,94“ kaudu.

Elektrienergia ostukulud summas 13,77 tuh € kujunevad elektrienergia ostukoguse 142 950 kWh ja keskmise ostuhinna 0,09630 €/kWh korrutisena.

Kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulud summas 0,89 tuh € kujunevad erinevate kemikaalide ostukulude 0,80 tuh € ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulude 0,09 tuh € summana.

Konkurentsiameti seisukoht muude muutuvkulude osas

OÜ Strantum muude muutuvkulude põhjendatuse analüüsimiseks annab Konkurentsiamet esmalt hinnangu ettevõtte elektrienergia ostumahu ja -kulude põhjendatusele tabelis 8 toodud andmete põhjal.

Tabel 8. OÜ Strantum elektrienergia tarbimismahud vastavalt Taotlusele

Rea nr		Ühik	2016	2017	2018	Reg. periood
1	Elektrienergia tarbimine (ost) kokku	kWh	155 755	140 038	142 950	142 950
2	Soojuse müügiimaht	MWh	9 205	9 144	9 335	9 516
3	Elektrienergia erikulu, rida 1 / rida 2	kWh/MWh	16,92	15,31	15,31	15,02
4	Elektrienergia tarbimismahu muutus võrreldes eelneva veeruga	%	x	-10,1	2,1	0,0
5	Elektrienergia erikulu muutus võrreldes eelneva veeruga	%	x	-9,5	0,0	-1,9

Ülaltoodud tabelist selgub, et OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna elektrienergia prognoositud tarbimismahu 142 950 kWh ja soojuse prognoositud müügiimaht 9516 MWh alusel arvutatud elektrienergia erikulu (edaspidi erikulu) 15,02 kWh/MWh (142 950 kWh / 9516 MWh = 15,02 kWh/MWh) on väiksem kui majandusaastatel 2016 kuni 2018 kujunenud erikulud. Samas on prognoositud andmetel kujunenud erikulu suurem teiste sarnaste

võrgupiirkondade kaalutud keskmisest erikulust 11,46 kWh/MWh⁷, kuigi ettevõtja katlamajja on trassipumpade töö ja sellega seoses elektrienergia tarbimiskoguse reguleerimiseks sagedusmuundur paigaldatud⁸.

Konkurentsiamet, lähtunud eelnevast, on seisukohal, et kuigi OÜ Strantum prognoositud erikulu on suurem kui teiste sarnaste võrgupiirkondade kaalutud keskmine erikulu, võib seda siiski pidada põhjendatuks, sest see on prognoositud ettevõtte elektrienergia tegeliku tarbimise alusel ning erinevuse mõju soojuse piirhinnale on ebaoluline. Samuti on ettevõtja paigaldanud katlamajja soojuse tootmisel ja jaotamisel ühtede suurimate elektrienergia tarbimisseadmete ehk trassipumpade elektrienergia tarbimiskoguse kontrolli all hoidmiseks sagedusmuunduri. **Tulenevalt eeltoodust on Konkurentsiamet seisukohal, et OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi elektrienergia tarbimismahu 142 950 kWh ning erikulu 15,02 kWh/MWh prognoosi võib pidada põhjendatuks.**

OÜ Strantum poolt järelevalvemenetluse käigus esitatud materjalidest selgus, et ettevõtja ostab elektrienergiat OÜ Strantum ja Eesti Energia AS-i vahel 06.12.2018 sõlmitud elektrienergia hankelepingu nr 228035 alusel. Lepingu punkt 1.1 sätestab, et leping sõlmitakse riigihanke „EVEL-ga seotud isikute elektrienergia ühishange” (registreerimisnumber 179075) sõlmitud raamlepingu nr 727 alusel ning lähtudes hankedokumentidest ja müüja (Eesti Energia AS) poolt 23.11.2018.a. minikonkursi nr 4 käigus esitatud pakkumusest. Lepingu punkti 3.2 kohaselt on müügiperioodiks 01.01.2019 kuni 31.12.2019. Lepingu punkti 4 alusel ostetakse elektrienergiat börsihinnaga paketiga, mille teenustasu ühikmaksumus on 0,30 €/MWh.

Konkurentsiamet, lähtunud eelmärgitud lepingus sätestatust ja arvestanud OÜ-le Strantum elektrienergia võrguteenust osutava elektrivõrguettevõtja Elektrilevi OÜ alates 01.01.2019 kehtivate elektrivõrguteenuse hindade (kooskõlastatud Konkurentsiameti poolt 01.10.2018 otsusega nr 7-3/2018-117), 2019. aastal kehtiva taastuvenergia tasu, ATKEAS § 66 lõikes 12 toodud elektrienergia aktsiisimäära ning Konkurentsiameti poolt eelnevalt põhjendatuks peetud elektrienergia ja võrguteenuse ostukogusega (142 950 kWh), arvutas välja OÜ-le Strantum regulatsiooniperioodi elektrienergia prognoositud ostuhinna. Nimetatud hinnaks kujunes 0,09630 €/kWh (s.h. elektrienergia prognoositud ostuhind 0,04779 €/kWh⁹, mis ei ületa Nord Pool Eesti hinnapiirkonna perioodi august 2018 kuni juuli 2019 ehk Taotluse esitamisele eelnenud 12 kuu keskmist hinda), mis ühtib ettevõtja prognoositud ostuhinnaga (detailsemalt on arvutus toodud käesoleva otsuse lisas 1, lehel 1). **Lähtudes eeltoodust peab Konkurentsiamet OÜ Strantum elektrienergia ostuhinna prognoosi 0,09630 €/kWh põhjendatuks.**

Korrutades eelnevalt Konkurentsiameti poolt põhjendatuks peetud elektrienergia ostukoguse 142 950 kWh Konkurentsiameti aktsepteeritud elektrienergia ostuhinnaga 0,09630 €/kWh, kujuneb elektrienergia ostukuludeks **13,77 tuh €** (142 950 kWh x 0,09630 €/kWh / 1000 = 13,77 tuh €), mida on ettevõtja ka müüdava soojuse piirhinda taotlenud. **Lähtudes eeltoodust peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi elektrienergia ostukulude prognoosi summas 13,77 tuh €.**

Kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulude osas selgus Taotlusest, et OÜ Strantum poolt regulatsiooniperioodiks prognoositud kulud (summas 0,89 tuh €) ei ületa

⁷ Nn *benchmarking*, soojust tootvad ja jaotavad ettevõtted soojuse müügi mahuga +/-50% (4758 MWh – 14 274 MWh) Tabasalu võrgupiirkonna prognoositavast soojuse müügi mahust, milles kütusena kasutusel maagaas

⁸ Selgus Harku Vallavalitsuse tellitud ja OÜ Pilvero poolt koostatud ning 2017. aastal valminud tööst nimetusega „Tabasalu aleviku kaugkütte võrgupiirkonna soojusmajanduse arengukava aastateks 2016-2026“ (lk-lt 41)

⁹ Ettevõttele 2018. majandusaastal tegelikult kujunenud elektrienergia kaalutud keskmine ostuhind

oluliselt majandusaastate 2016 ja 2017 kulused (vastavalt summas 0,64 tuh € ja summas 0,54 tuh €) ning on väiksemad kui majandusaasta 2018 kulud summas 2,16 tuh €. Konkurentsiamet selgitas välja, et prognoositud kulude (0,89 tuh €) ja majandusaasta 2017 tegelike kulude (0,54 tuh €) erinevuse mõju soojuse piirhinnale on ainult 0,05%. **Tulenevalt eeltoodust on Konkurentsiamet seisukohal, OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulude prognoosi summas 0,89 tuh € võib pidada põhjendatuks.**

Kokkuvõtte muude muutuvkulude kohta: liites OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi elektrienergia ostukulud summas 13,77 tuh € ja kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulud summas 0,89 tuh €, kujuneb ettevõtte Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi muude muutuvkulude summaks 14,66 tuh €, mida on ettevõtja ka müüdava soojuse piirhinda taotlenud. **Lähtudes eeltoodust peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi muude muutuvkulude prognoosi summas 14,66 tuh €.**

4.1.3. Keskkonnatasud

Keskkonnatasude seaduse § 3 lõike 3 kohaselt jaguneb keskkonnatasu loodusvara kasutusõiguse tasuks (sh vee erikasutusõiguse tasu) ja saastetasuks (sh saasteainete heitmine välisõhku). Saastetasude kulu suurus arvutatakse vastavalt soojuse tootmiseks kuluva kütuse primaarenergia koguse ning keskkonnaministri 24.11.2016 määruse nr 59 „Põletusseadmetest ja põlevkivi termilisest töötlemisest välisõhku väljutatavate saasteainete heidete mõõtmise ja arvutusliku määramise meetodid“ ja keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 86 „Välisõhku väljutatava süsinikdioksiidi heite arvutusliku määramise meetodid“ alusel arvutatud saasteainete heitkoguste ning keskkonnatasude seaduse (KeTS) § 19 sätestatud saastetasumäärade alusel (Metoodika punkt 4.13 ja Soojuse Määrus § 8 lõige 9).

OÜ Strantum taotlus keskkonnatasude osas (4,98 tuh €)

Taotlusest tulenevalt prognoosib OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi keskkonnatasudeks 4,98 tuh €. Esitatud Taotluse põhjal taotleb ettevõtja nimetatud kulude lülitamist hinnavalemisse püsiva teguri „22,94“ kaudu. Ettevõtte saastetasud kujunevad vastavalt tabelile 9.

Tabel 9. OÜ Strantum saastetasud vastavalt Taotlusele

Saasteaine nimetus	Reg. perioodi saasteaine kogus, tonni	Saastetasu-määr, €/tonn	Kokku, tuh €
Lämmastikoksiid (NOx)	2,48	122,32	0,30
Süsinikoksiid (CO)	2,48	7,70	0,02
Lenduvad org.ühendid (LOÜ)	0,17	122,32	0,02
Süsinikdioksiid (CO ₂)	2 321,68	2,00	4,64
Kokku	2 326,81		4,98

Konkurentsiameti seisukoht keskkonnatasude osas

OÜ-l Strantum kajastuvad keskkonnatasudes vaid saastetasud. Ettevõtja arvutustes vastavad soojuse tootmiseks kasutatavate põletusseadmete saastekoguste eriheidet Keskkonnaameti poolt ettevõtjale õhusaasteloa andmisel kehtinud ülal nimetatud määrusele nr 59 ja 86 ning saastetasumäärad KeTS §-le 19. **Tulenevalt eelnevast peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi keskkonnatasude (saastetasude) prognoosi summas 4,98 tuh €.**

Kokkuvõtte muutuvkulude kohta: liites OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi kütuse (maagaas) ostukulud summas 502,37 tuh €, muud muutuvkulud summas 14,66 tuh € ja keskkonnatasud summas 4,98 tuh €, kujuneb ettevõtte Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi muutuvkulude summaks 522,01 tuh €, mida on ettevõtja ka müüdava soojuse piirhinda taotlenud. **Lähtudes eeltoodust peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi muutuvkulude prognoosi summas 522,01 tuh €.**

4.2. Tegevuskulud

Tegevuskulud on soojuse hinda lülitatavad põhjendatud kulud, mis ei sisalda muutuv-, kapitali-ega finantskulusid (Metoodika punkt 2.20 ja Soojuse Määrus § 2 punkt 18). Tegevuskulud saab ettevõtja mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu (Metoodika punkt 4.15). Soojuse hinda ei lülitata alljärgnevat kulusid (Metoodika punkt 4.16 ja Soojuse Määrus § 8 lõige 11):

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) soojuse vahendajatele makstavad tasud (nt vahendaja jagab soojuse korterite kaupa), sest vastavalt KKütS § 8 lõikele 1 ostab tarbija soojust võrguettevõtjalt, kelle võrguga tema valduses olev tarbijapalgaldis on ühendatud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) õigusaktide alusel ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) erisoodustuse kulud;
- 8) tulumaksukulud tulumaksuseaduse § 48-52 kohaselt;
- 9) majandusanalüüsi käigus teisi põhjendamatuks osutunud soojusettevõtja kulusid.

Konkurentsiamet analüüsib regulatsiooniperioodi kulude jagamist soojusettevõtja poolt müüdavate erinevate toodete ja teenuste vahel ning kontrollib, et erinevate tegevusalade lõikes toodete ja teenuste müümisel ei esineks ristsubsideerimist (Metoodika punkt 3.6 ja Soojuse Määrus § 8 lõige 12). Põhjendatud tegevuskulude analüüsimisel kasutatakse alljärgnevat meetodeid (Metoodika punkt 4.17 ja Soojuse Määrus § 8 lõige 13):

- 1) tegevuskulude ja müüginahku suhtarvu leidmine ehk erikulu (€/MWh) müüginahku kohta;
- 2) ettevõtja kulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste sarnaste ettevõtjate või teiste sarnaste võrgupiirkondade kuludega (nn *benchmarking*);
- 3) kulude, s.h erikulu dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus Statistikaameti poolt avaldatud tegeliku ning Rahandusministeeriumi prognoosidel põhineva tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;
- 4) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh eksperthinnangud).

OÜ Strantum taotlus tegevuskulude osas (123,91 tuh €)

Taotlusest tulenevalt prognoosib OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi tegevuskuludeks 123,91 tuh € ning taotleb nimetatud kulude lülitamist hinnavalemisse püsiva teguri „22,94“ kaudu. Ettevõtte tegevuskulud moodustuvad vastavalt tabelile 10.

Tabel 10. OÜ Strantum tegevuskulud vastavalt Taotlusele

Tegevuskulud (tuh €)	2016	2017	2018	Reg. period
Soojuse tootmisega seotud otsekulud				
Kulud katlamajade, nendega seotud rajatiste ja territooriumite hoolduseks ja remondiks	7,56	9,44	10,56	10,43
Materjalid ja varuosad	0,00	0,00	1,53	1,60
Sisseostetavad teenused	3,53	2,42	1,78	1,86
Kulud töövahenditele ja mõõtetehnikale	0,00	0,46	0,15	0,16
Kokku	11,09	12,32	14,01	14,05
Soojuse tootmisega seotud mitmesugused tegevuskulud				
Maamaks	0,37	0,53	0,53	0,53
Riigilõivud	0,25	0,04	0,00	0,05
Ettevõtte üldjuhtimiskulud (jaotatavad üldkulud)	32,59	35,64	38,97	24,91
Transpordikulud	0,74	0,73	0,84	0,88
Konsultatsioonikulud	0,00	0,53	0,24	0,25
Juriidilised kulud	0,07	1,00	0,90	0,94
Valve	0,04	0,04	0,04	0,04
Bürootarbed	0,03	0,00	0,06	0,06
Telekommunikatsioonikulud	0,17	0,00	0,22	0,23
Mitmesugused muud kulud	24,98	6,02	0,00	0,00
Kokku	59,23	44,53	41,78	27,88
Soojuse tootmisega seotud tööjõukulud koos maksudega	24,48	25,11	25,18	26,38
Soojuse jaotamise ja müügiga seotud otsekulud				
Kulud soojustrasside hoolduseks ja remondiks	11,26	4,27	1,08	1,00
Kokku	11,26	4,27	1,08	1,00
Soojuse jaotamise ja müügiga seotud mitmesugused tegevuskulud				
Ettevõtte üldjuhtimiskulud (jaotatavad üldkulud)	32,59	35,64	38,97	24,91
Telekommunikatsioonikulud	0,17	0,00	0,22	0,23
Transpordikulud	0,74	0,73	0,84	0,88
Konsultatsioonikulud	0,00	0,53	0,50	2,02
Juriidilised kulud	0,00	1,00	0,00	0,00
Majandamiskulud	0,17	0,17	0,12	0,12
Bürootarbed	0,03	0,02	0,06	0,06
Mitmesugused muud kulud	24,98	6,02	0,00	0,00
Kokku	58,68	44,11	40,69	28,21
Soojuse jaotamise- ja müügiga seotud tööjõukulud koos maksudega	24,48	25,11	25,18	26,38
SOOJUSE TOOTMISE, JAOTAMISE JA MÜÜGIGA SEOTUD TEGEVUSKULUD KOKKU	189,23	155,44	147,94	123,91
Soojuse müügiimaht, MWh	9 205	9 144	9 335	9 516
Tegevuskulude erikulu, €/MWh	20,56	17,00	15,85	13,02

Konkurentsiameti seisukoht tegevuskulude osas

Tabelist 10 selgub, et OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna prognoositud tegevuskulude summas 123,91 tuh € ja soojuse prognoositud müüginahuga 9516 MWh alusel arvatud tegevuskulude erikuluks (edaspidi erikulu) kujuneb 13,02 €/MWh ($123,91 \text{ tuh } \text{€} / 9516 \text{ MWh} \times 1000 = 13,02 \text{ €/MWh}$). Prognoositud andmetel kujunenud erikulu võrdlemisel teiste sarnaste võrgupiirkondade kaalutud keskmise erikuluga¹⁰ selgus, et OÜ Strantum erikulu (13,02 €/MWh) on teiste sarnaste võrgupiirkondade kaalutud keskmisest erikulust 7,19 €/MWh suurem. See näitab seda, et ettevõtja peab tegelema soojuse tootmise ja jaotamisega seotud tegevuskulude optimeerimisega. Tabelist 10 nähtub, et kuigi regulatsiooniperioodiks prognoosib ettevõtja võrreldes majandusaastatega 2016 kuni 2018 tegevuskulude vähenemist, selgub võrdlusest teiste sarnaste võrgupiirkondade tegevuskulude erikuluga, et planeeritud tegevuskulude vähendamine ei ole piisav võrreldavate võrgupiirkondade kulutasemele jõudmiseks. Samas arvestab Konkurentsiamet asjaoluga, et tegevuskulude oluline kokkuvõtte nõuab kohanemiseks mõnevõrra pikemat aega kui regulatsiooniperiood. Seda eelkõige sujuva äritegevuse jätkamiseks ning osutatava teenuse kvaliteedi tagamiseks.

Lähtudes eelnevast ning asjaolust, et ettevõtjale tuleb anda mõistlik tähtaeg majandustegevuse efektiivsemaks muutmiseks, peab Konkurentsiamet käesolevas otsuses kaalutlusõiguse alusel OÜ Strantum regulatsiooniperioodiks prognoositud Tabasalu võrgupiirkonna tegevuskulude erikulu 13,02 €/MWh ning tegevuskulusid summas 123,91 tuh € põhjendatuks. Samas paneb Konkurentsiamet OÜ-le Strantum kohustuse rakendada tegevuskulude juhtimisel vajalikke meetmeid nii, et järgmisel korral ainult maagaasil põhineva hinnavalemi kooskõlastamise taotluse koostamisel aluseks võetud tegevuskulude erikulu oleks lähedasem ettevõtja võrgupiirkonnaga võrreldavate võrgupiirkondade tegevuskulude keskmisele erikulule.

5. REGULEERITAVA VARA, KAPITALIKULU JA PÕHJENDATUD TULUKUSE ARVESTUS

5.1. Reguleeritava vara arvutamise põhimõtted

Reguleeritav vara on reguleeritavas tegevuses kasutatav põhivara ja käibekapital (Metoodika punkt 2.19 ja Soojuse Määrus § 2 punkt 17). Reguleeritava vara väärtuse leidmine on vajalik kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks (Metoodika punkt 6.3).

Põhitegevusega seotud reguleeritava vara hulka arvestatakse üksnes tegelikult teostatud ja regulatsiooniperioodiks prognoositud põhjendatud investeeringud kooskõlas Metoodika punktis 6.5 kajastatuga (Metoodika punkt 6.4). Reguleeritava vara hulka ei arvestata (Metoodika punkt 6.5 ja Soojuse Määrus § 11 lõige 3):

- 1) põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;
- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara, välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid;
- 4) tagastamatu abi raames (s.h sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara;
- 5) tarbija poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara;
- 6) põhivara, mida ettevõtja tegelikult ei kasuta soojuse tootmisel, jaotamisel ja müügil;
- 7) mittepõhjendatud investeeringuid.

Reguleeritud vara arvestamisel on aluseks Metoodika punktid 6.6 kuni 6.12 ja Soojuse Määruse § 11 lõigetes 3 kuni 10 sätestatu. Reguleeritava vara väärtuse leidmisel kasutatakse põhivara

---

¹⁰ Nn *benchmarking*, soojust tootvad ja jaotavad ettevõtted soojuse müüginahuga +/-50% (4758 MWh – 14 274 MWh) Tabasalu võrgupiirkonna prognoositavast soojuse müüginahust, milles kütusena kasutusel maagaas

bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus, võttes arvesse Metoodika punktis 6.5 sätestatud. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit, mis on arvestatud reguleeritavalt varalt (Metoodika punkt 6.7 ja Soojuse Määrus § 11 lõige 5). Reguleeritav vara leitakse regulatsiooniperioodil alljärgnevalt (Metoodika punkt 6.8 ja Soojuse Määrus § 11 lõige 6):

$$RV = RV_r + KK$$

kus:

- RV - reguleeritav vara;
- RV_r - reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
- KK - käibekapital.

Käibekapitali arvestuse aluseks võtab Konkurentsiamet reeglina 5% regulatsiooniperioodi soojuse lubatud müügitulust (Metoodika punkt 6.9 ja Soojuse Määrus § 11 lõige 7). Reguleeritava vara arvestus on järjepidev ning jätkub kõikidel tulevastel regulatsiooniperioodidel, sh ettevõtja või vara omandisuhte muutumisel (Metoodika punkt 6.13).

5.2. Kapitalikulu arvutuse põhimõtted

Kapitalikulu on soojuse hinda lülitatav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega (Metoodika punkt 2.5 ja Soojuse Määrus § 2 punkt 7). Kapitalikulu (põhivara kulum) eesmärk on põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine müüdava soojuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea¹¹ vältel (Metoodika punkti 6.1 ja Soojuse Määrus § 11 lõige 1). Kapitalikulu arvutamisel lähtutakse reguleeritavast varast. Kapitalikulu arvestatakse reguleeritava vara hulka arvestatud amortiseeruvalt põhivaralt (Metoodika punkt 6.2 ja Soojuse Määrus § 11 lõige 2).

5.3. Põhjendatud tulukuse arvutuse põhimõtted

Põhjendatud tulukus leitakse reguleeritava vara ja põhjendatud tulunormi korrutisena alljärgneva valemi alusel (Metoodika punkt 7.2 ja Soojuse Määrus § 12 lõige 2):

$$PT = r_p \times RV$$

kus:

- PT - põhjendatud tulukus;
- r_p - põhjendatud tulunorm (WACC);
- RV - reguleeritav vara.

Põhjendatud tulunorm (r_p) võrdub kaalutud keskmise kapitali hinnaga (WACC) (Metoodika punkt 7.3 ja Soojuse Määrus § 12 lõige 3). WACC-i leidmisel lähtutakse omakapitali hinnast, võlakapitali hinnast ja kapitali struktuurist (Metoodika punkt 7.4 ja Soojuse Määrus § 12 lõige 5). WACC'i arvutamisel kasutab Konkurentsiamet kapitali struktuuri, millest 50% on võlakapital ja 50% omakapital. Konkurentsiamet ei kasuta WACC'i kapitali struktuuri arvutamisel ettevõtte bilansilisi andmeid. Regulaatiivselt sätestatud võla- ja omakapitali osakaalude kasutamine tagab nii ettevõtjate kui ka tarbijate võrdse kohtlemise (Metoodika punkt 7.5 ja Soojuse Määrus § 12 lõige 6).

---

¹¹ Põhivara kasuliku eluiga samastatakse tehnilise elueaga, so periood, mille jooksul vara soojusettevõtja poolt tõenäoliselt kasutatakse

Eeltoodule tuginedes on Konkurentsiamet välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna leidmiseks elektri-, soojuse-, gaasi-, vee- ja universaalse postiteenuse ettevõtjatele nimetusega „Juhend 2016. a kaalutud keskmise kapitali hinna arvutamiseks“, mis kinnitati 27.06.2016 Konkurentsiameti peadirektori käskkirjaga nr 1.1-2/16-009. Nimetatud juhend on avalikustatud Konkurentsiameti veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee>. Juhendi punktis 4 on tabelis 7 kajastatud **kaalutud keskmine kapitali hind (WACC) soojusettevõtjatele 5,55%**.

5.4. Investeeringud

OÜ Strantum taotlus investeeringute osas

OÜ Strantum poolt järelevahtemenetluse käigus esitatud andmete kohaselt on ettevõtja investeerinud Tabasalu võrgupiirkonnale soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seotud põhivarasse alates 2004. majandusaastast vastavalt tabelis 11 nimetatud investeeringute loetelule (kokku summas 1236,37 tuh €, s.h laenu- ja omavahendite arvelt 1114,01 tuh €).

Tabel 11. OÜ Strantum investeeringud vastavalt järelevahtemenetluse käigus esitatud andmetele

Investeeringud põhivarasse	Soetusaeg	Soetus- maksumus, tuh €	sh soetatud liitumistasude eest ja tagastamatu abi raames, tuh €	Netosoetus- maksumus, tuh €
MAA				
Kooli 3 Tabasalu	04.05.2004	17,34		17,34
Kokku		17,34	0,00	17,34
KATLAMAJAD JA -SEADMED				
Gaasikatlamaja	01.02.2004	328,90		328,90
Kokku		328,90	0,00	328,90
SOOJUSVÕRGUD, RAJATISED				
KMPL9 Kooli 3 gaasikatlamaja - kaev - 2,5% trass	01.01.2013	5,66		5,66
KMPL9 Kooli 2a kaev - lasteaed kaev 62 m 200 mm	01.01.2013	2,81		2,81
KMPL9 Lasteaed kaev- Teenuste p kaev 110 m lm 150 mm	01.01.2013	3,46		3,46
KMPL9 Kooli kaev/Nooruse kaev - TÜG/sport kaev 238 m lm 150 mm	01.01.2013	7,49		7,49
KMPL9 Gaasikatlamaja, kaev (gaasikatlamaja), eelisoleeritud lm 250	01.01.2013	14,22		14,22
KMPL9 Gaasikatlamaja kaev - Kooli kaev/Nooruse kaev 160 m lm 125 mm	01.01.2013	3,92		3,92
KMPL9 Teenuste 4 kaev - Teenuste 2-1 kaev remonti 110 m lm 100 mm	01.01.2013	1,94		1,94

Investeeringud põhivarasse	Soetusaeg	Soetus- maksumus, tuh €	sh soetatud liitumistasude eest ja tagastamatu abi raames, tuh €	Netosoetus- maksumus, tuh €
KMPL9 Kaev (Nooruse1) + 2 kaevu, kaev (Nooruse2), eelisoleeritud (Kolle)	01.01.2013	3,00		3,00
Kooli 3 soojatrass	01.01.2013	67,76		67,76
Kooli 2A - Teenuste 4 soojustrass	01.01.2013	90,74		90,74
Soojustrassid Tabasalus	01.01.2013	14,36		14,36
Kaugkütte trassid Tabasalus	01.01.2013	107,88		107,88
Spordikompleksi soojustrasside rek.	01.01.2013	7,64		7,64
Lasteaia 7, Kase 10 ja 12 soojustrass 2013.a	01.01.2013	67,69		67,69
Tabasalu kaugküte Kase tn - Ranna tee	11.12.2017	129,98	39,66	90,33
KMPL10 Tabasalu kaugküte Kase tn - Ranna tee (Heto Consult OÜ KIK)	11.12.2017	3,03	3,03	0,00
KMPL 21 Teenuste 4 soojatorustik	01.11.2018	32,59	7,85	24,74
KMPL 21 Teenuste 9 soojatorustik	01.11.2018	35,38	8,52	26,86
KMPL 21 Kase 8 ja 10 soojatorustik	01.11.2018	61,49	14,81	46,68
KMPL 21 Kooli 6 soojatorustik	01.11.2018	24,04	5,79	18,25
KMPL 21 Kooli 10 ja 8 soojatorustik	01.11.2018	56,64	13,64	43,00
KMPL 21 Kooli 12 soojatorustik	01.11.2018	18,59	4,48	14,11
KMPL 21 Kooli 14 soojatorustik	01.11.2018	11,86	2,86	9,01
KMPL 21 Lasteaia 9 soojatorustik	01.11.2018	90,26	21,74	68,52
Soojatrass (kasutusluba 779)	30.04.2019	26,66		26,66
Kokku		889,11	122,37	766,74
SOOJUSMÕÕTJAD, -SEADMED				
Soojusarvesti	13.08.2018	1,02		1,02
Kokku		1,02	0,00	1,02
INVESTEERINGUD PÕHIVARASSE KOKKU		1 236,37	122,37	1 114,01

Majandusaastal 2019 prognoositakse täiendavalt investeerida 3 tuhat € soojusmõõtjate soetamiseks. Reguleerimisajavahemikul (majandusaastal 2020) investeringuid ei prognoosita.

Konkurentsiameti seisukoht investeeringute osas

Tabelist 11 selgub, et OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna alates 2004. majandusaastast teostatud investeeringud (kokku summas 1236,37 tuhat €, s.h laenu- ja omavahendite arvelt 1114,01 tuhat €) ning 2019. aastaks täiendavalt prognoositud investeeringud

(kokku summas 3,00 tuh €) on ettevõtte põhitegevusega seotud ning Metoodika punktides 6.4 ja 6.5 kajastatuga kooskõlas. **Lähtudes eeltoodust aktsepteerib Konkurentsiamet OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna eelmainitud investeeringuid vastavalt ettevõtja esitatud investeeringute loetelule ehk kokku summas 1239,47 tuh €, s.h laenu- ja omavahendite arvelt 1117,01 tuh €.**

5.5. Reguleeritav vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus

OÜ Strantum taotlus kapitalikulu osas (29,44 tuh €)

Taotlusest tulenevalt arvestab OÜ Strantum regulatsiooniperioodil Tabasalu võrgupiirkonna põhivaradelt kapitalikulu 29,44 tuh € ning taotleb nimetatud kulu lülitamist hinnavalemisse püsiva teguri „22,94“ kaudu.

Konkurentsiameti seisukoht kapitalikulu osas

OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna põhivaradelt (ei sisalda liitumistasude eest ja tagastamatu abi raames soetatud põhivara) arvestatud regulatsiooniperioodi kapitalikulu (29,44 tuh €) põhjendatuse hindamisel lähtus Konkurentsiamet reguleeritava põhivara arvestusest (vt tabel 12, detailsem arvestus on toodud käesoleva otsuse lisas 1, lehel 2).

Tabel 12. OÜ Strantum põhivaradelt (ei sisalda liitumistasude eest ja tagastamatu abi raames soetatud põhivara) kapitalikulu arvestus vastavalt järelevamenetluse käigus esitatud andmetele

	Ühik	Reg. periood
Reguleeritava põhivara soetusmaksumus regulatsiooniperioodi alguses	tuh €	1 117,01
<i>sh maa</i>	<i>tuh €</i>	<i>17,34</i>
<i>sh amortiseerunud põhivara soetusmaksumus</i>	<i>tuh €</i>	<i>0,00</i>
Reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi alguses	tuh €	810,60
Regulatsiooniperioodi investeeringud	tuh €	0,00
Keskmine kapitalikulunorm (amortiseeritav põhivara)	%	2,68
Kapitalikulu	tuh €	29,44
Reguleeritava põhivara soetusmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus	tuh €	1 117,01
Reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus	tuh €	781,17

Tabelis 12 kajastatud põhivara arvestuse aluseks on OÜ Strantum poolt järelevamenetluse käigus esitatud andmed, s.h käesoleva otsuse punktis 5.4 Konkurentsiameti poolt põhjendatuks peetud soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seotud investeeringud. Eeltoodut arvestades kujuneb OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna kapitalikuluks 29,44 tuh €, mida on ettevõtja ka soojuse piirhinda taotlenud. **Lähtudes eeltoodust peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna põhivaradelt arvestatud regulatsiooniperioodi kapitalikulu prognoosi summas 29,44 tuh €.**

OÜ Strantum taotlus põhjendatud tulukuse osas (45,35 tuh €)

Taotlusest tulenevalt arvestab OÜ Strantum regulatsiooniperioodil Tabasalu võrgupiirkonna reguleeritavalt varalt põhjendatud tulukust 45,35 tuh € ning taotleb nimetatud tulukuse lülitamist hinnavalemisse püsiva teguri „22,94“ kaudu. Põhjendatud tulukuse arvestus on toodud tabelis 13.

Tabel 13. OÜ Strantum reguleeritavalt varalt põhjendatud tulukuse arvestus vastavalt Taotlusele

	Ühik	Reg. periood
Reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus	tuh €	781,16
Taotletav müügitulu (netokäive)	tuh €	720,71
Käibekapital 5% netokäibest	tuh €	36,04
Reguleeritav vara	tuh €	817,20
WACC	%	5,55
Põhjendatud tulukus	tuh €	45,35

Konkurentsiameti seisukoht põhjendatud tulukuse osas

Kuna tabelis 13 toodud reguleeritava põhivara jääkmaksumus (781,16 tuh €) ei ületa käesoleva otsuse tabelis 12 toodud maksumust ning taotletav müügitulu (720,71 tuh €) ühtib tabelis 1 toodud lubatud müügituluga, on käibekapital (36,04 tuh €) ja reguleeritav vara (817,20 tuh €) arvutatud matemaatiliselt korrektselt. Eeltoodust tulenevalt saab lugeda korrektseks ka põhjendatud tulukuse (Metoodika punkt 7.2) väärtust summas 45,35 tuh €. **Lähtudes eelnevast peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna reguleeritavalt varalt arvestatud regulatsiooniperioodi põhjendatud tulukuse prognoosi summas 45,35 tuh €.**

6. LUBATUD MÜÜGITULU JA SOOJUSE PIIRHIND

Soojuse piirhinna arvutamise aluseks on regulatsiooniperioodi lubatud müügitulu (T_{lubatud}) (Metoodika punkt 9.1). Soojuse piirhinda lülitatakse alljärgnevad kulud (Metoodika punkt 9.2 ja Soojuse Määrus § 13 lõige 1):

- 1) muutuvkulud;
- 2) tegevuskulud;
- 3) kapitalikulu;
- 4) põhjendatud tulukus.

Lubatud müügitulu kujuneb alljärgneva valemi alusel (Metoodika punkt 9.3 ja Soojuse Määrus § 13 lõige 2):

$$T_{\text{lubatud}} = MK + TK + A + PT$$

kus:

- T_{lubatud} - lubatud müügitulu;
 MK - muutuvkulud;
 TK - tegevuskulud;
 A - kapitalikulu;
 PT - põhjendatud tulukus.

Soojuse piirhind kujuneb alljärgneva valemi alusel (Metoodika punkt 9.4 ja Soojuse Määrus § 13 lõige 3):

$$h = \frac{T_{\text{lubatud}}}{Q} \left[\frac{\text{€}}{\text{MWh}} \right]$$

kus:

- h - soojuse piirhind regulatsiooniperioodil (€/MWh);
- T_{lubatud} - lubatud müügitulu;
- Q - soojuse müügimaht regulatsiooniperioodil (MWh).

OÜ Strantum taotlus lubatud müügitulu (720,71 tuh €) ja müüdava soojuse piirhinna (75,74 €/MWh) osas

Taotlusest tulenevalt prognoosib OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi lubatud müügituluks 720,71 tuh €. Müüdava soojuse piirhinnaks on arvatud 75,74 €/MWh.

Konkurentsiameti seisukoht lubatud müügitulu ja müüdava soojuse piirhinna osas

Käesoleva otsuse punktides 4.1, 4.2 ja 5.5 on Konkurentsiamet pidanud põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi muutuvkulude prognoosi summas 522,01 tuh €, tegevuskulude prognoosi summas 123,91 tuh €, kapitalikulu prognoosi summas 29,44 tuh € ja põhjendatud tulukuse prognoosi summas 45,35 tuh €. Liites eeltoodud kulud ja tulukuse, saab Konkurentsiamet ettevõtte Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi lubatud müügituluks 720,71 tuh € (522,01 tuh € + 123,91 tuh € + 29,44 tuh € + 45,35 tuh € = 720,71 tuh €), mis vastab ettevõtja arvatud lubatud müügitulule. **Lähtudes eelnevast peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi lubatud müügitulu prognoosi summas 720,71 tuh €.**

Käesoleva otsuse punktis 3.1 on Konkurentsiamet pidanud põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi soojuse müügimahu prognoosi 9516 MWh. Jagades lubatud müügitulu summas 720,71 tuh € soojuse müügimahuga 9516 MWh ning korrutades saadud jagatise 1000-ga (ühikute teisendamiseks), saab Konkurentsiamet ettevõtte Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi müüdava soojuse piirhinnaks 75,74 €/MWh (720,71 tuh € / 9516 MWh x 1000 = 75,74 €/MWh), mis vastab ettevõtja arvatud müüdava soojuse piirhinnale. **Lähtudes eelnevast peab Konkurentsiamet põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi müüdava soojuse piirhinda 75,74 €/MWh.**

7. HINNAVALEM

Vastavalt KKütS § 9 lõike 10 alusel võib soojusettevõtja taotleda Konkurentsiametilt hinnavalemi kooskõlastamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemit kasutatakse soojuse piirhinna kooskõlastamiseks soojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite ilmnemisel. Hinnavalemi alusel soojuse piirhinna kooskõlastamisel juhindub Konkurentsiamet KKütS § 8 lõikest 3 ning Metoodikast (Metoodika punkt 10.2).

Soojusettevõtja jaoks tema tegevusest sõltumatuteks ja soojuse hinda mõjutavateks teguriteks loetakse kütuste (sh maagaas, diislikütus, hakkepuu, turvas), elektrienergia, keskkonnatasude ja sisseostetud soojuse hindade muutust (Metoodika punkt 10.3).

OÜ Strantum taotlus hinnavalemi osas

Taotlusest selgus, et OÜ Strantum soovib Tabasalu võrgupiirkonnale kooskõlastada alljärgneva hinnavalemi:

$$h = 22,94 + 0,1300 \times \text{hind}_{\text{maagaas}} \text{ (€/MWh)}$$

milles:

tegur 22,94	on moodustatud alljärgnevate kulude jagamisel soojuse müügi mahuga:		
	soojuse müügi maht	9516	MWh
		tuh €	€/MWh
	muutuvkulud	19,64	2,06
	tegevuskulud	123,91	13,02
	kapitalikulu	29,44	3,09
	põhjendatud tulukus	45,35	4,77
	kokku	218,34	22,94
tegur 0,1300	on saadud soojuse tootmiseks vajaliku maagaasi ostukoguse 1237,00 tuh m ³ jagamisel müüdava soojuse kogusega 9516 MWh ehk 1237,00 / 9516 = 0,1300;		
hind _{maagaas}	maagaasi ostuhind €/tuh m ³ (sh aktsiis ja võrguteenus).		

Konkurentsiameti seisukoht hinnavalemi osas

Konkurentsiamet kooskõlastab üldjuhul hinnavalemi alljärgneval kujul (ettevõtte võib esitada kooskõlastamiseks ka enda hinnavalemi) (Metoodika punkt 10.6):

$$h = \frac{\text{kulud}}{Q} + \frac{k_{\text{kütus}}}{Q} \times \text{hind}_{\text{kütus}} \left[\frac{\text{€}}{\text{MWh}} \right]$$

kus:

h	soojuse piirhind (€/MWh);
kulud	vastavalt Konkurentsiameti otsuses kajastatud kulud, v.a kulud kütusele ja/või sisseostetavale soojusele;
k _{kütus}	kütuse kogus (vastavalt Konkurentsiameti otsusele);
hind _{kütus}	kütuse hind (teisendatuna kütteväärtusele, mis on kajastatud Konkurentsiameti otsuses);
Q	soojuse müügi maht (vastavalt Konkurentsiameti otsusele).

Kuna Konkurentsiamet on hinnanud põhjendatuks käesoleva otsuse punktides 3.1 (soojuse müügi maht), 3.2 (trassikadu), 3.3 (soojuse tootmise kasutegur), 3.4 (soojuse tootmiseks vajaliku kütuse primaarenergia maht), 4.1.1 (kütuse ostukulud), 4.1.2 (muud muutuvkulud), 4.1.3 (keskkonnatasud), 4.2 (tegevuskulud) ning 5.5 (reguleeritav vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus) kajastatud näitajaid ja kulusid, mis on hinnavalemit kujundavad tegurid, **siis peab Konkurentsiamet ka põhjendatuks OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonnale taotletud hinnavalemit.**

8. KOKKUVÕTE JA SOOJUSE PIIRHINNA AVALIKUSTAMINE

Vastavalt KKütS § 9 lõikele 10 seisneb hinnavalemi kooskõlastamise tähendus selles, et kooskõlastatud hinnavalemi edaspidisel rakendamisel soojuse piirhinna kooskõlastamisel jäävad muutumatuks kõik soojuse piirhinna arvutamise aluseks olevad kulud, v.a kulud maagaasile. Muutuvateks teguriteks on antud juhul hinnavalemis maagaasi ostuhind. Seega

arvestab OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonnale kooskõlastatav hinnavalem ainult maagaasi ostuhinnast tulenevat kulude muutust.

Konkurentsiamet on seisukohal, et OÜ Strantum poolt kooskõlastamiseks esitatud alljärgnev hinnavalem:

$$h = 22,94 + 0,1300 \times \text{hind}_{\text{maagaas}} \text{ (€/MWh)}$$

on kulupõhine ning vastavuses KKütS § 9 lõikes 10 ja KKütS § 8 lõikes 3 toodud põhimõtetega, millega on tagatud:

- 1) vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;
- 2) investeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus.

KKütS § 1 lõike 2 kohaselt peavad soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seonduvad tegevused olema koordineeritud ning vastama objektiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.

Kontrollimaks OÜ Strantum Taotluses esitatud hinnavalemi õigsust, asendas Konkurentsiamet eespool toodud hinnavalemis kajastatud teguri „hind_{maagaas}“ Taotluses toodud maagaasi ostuhinnaga, mille tulemusel kujuneb müüdava soojuse piirhinnaks:

$$h = 22,94 + 0,1300 \times 406,12 = 75,74 \text{ €/MWh}$$

mis ühtib OÜ Strantum Taotlusega (vt tabel 1).

Konkurentsiamet juhib tähelepanu, et avaliku teabe seaduse § 28 lõike 1 punkti 26 kohaselt on teabevaldaja kohustatud avalikustama andmed kaubaturul valitsevas seisundis olevate, eri- või ainuõigust või loomulikku monopoli omavate äriühingute hinnakujunduse kohta ning majandus- ja taristuministri 09.02.2016 määruse nr 14 „Kauba ja teenuse hinna avaldamise nõuded“ § 7 lõike 1 alusel peab pakutavate teenuste hinnakiri või teenuse hinna arvutamise aluseid kirjeldav muu dokument olema välja pandud teenuse osutamise kohas või kaupleja tegevuskohas, samuti kaupleja veebilehel selliselt, et see oleks tarbijale märgatav. **Tulenevalt eeltoodust peab soojusettevõtja avalikustama kõik rakendatavad soojuse müügihinnad** (soovitavalt internetikeskkonnas).

Lähtudes eeltoodust ning juhitudes KKütS § 1 lõikest 2, § 8 lõikest 3, § 9 lõike 1 punktist 1, § 9 lõikest 10, § 28 lõikest 1 ja Metoodikast

otsustan:

- 1) Kooskõlastada 09.08.2019 esitatud taotluse alusel OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonnale alljärgnev hinnavalem:

$$h = 22,94 + 0,1300 \times \text{hind}_{\text{maagaas}} (\text{€/MWh})$$

milles:

tegur 22,94	on moodustatud alljärgnevate kulude jagamisel soojuse müügi mahuga:		
	soojuse müügi maht	9516	MWh
		tuh €	€/MWh
	muutuvkulud	19,64	2,06
	tegevuskulud	123,91	13,02
	kapitalikulu	29,44	3,09
	põhjendatud tulukus	45,35	4,77
	kokku	218,34	22,94
tegur 0,1300	on saadud soojuse tootmiseks vajaliku maagaasi ostukoguse 1237,00 tuh m ³ jagamisel müüdava soojuse kogusega 9516 MWh ehk $1237,00 / 9516 = 0,1300$;		
hind _{maagaas}	maagaasi ostuhind €/tuh m ³ (sh aktsiis ja võrguteenus).		

- 2) Lähtuvalt ettevõtte taotlusest ja KKütS § 9 lõikest 10 kehtib OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonnale Konkurentsiameti käesoleva otsusega kooskõlastatud hinnavalem **kuni 01.07.2022**.
- 3) Kooskõlastada 09.08.2019 esitatud taotluse alusel OÜ Strantum Tabasalu võrgupiirkonnale hinnavalemi alusel arvatud müüdava soojuse piirhind **75,74 €/MWh**.
- 4) Tulenevalt KKütS § 9 lõikest 9¹ on OÜ Strantum kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid (sh kütuse ostuhinda), mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama Konkurentsiametile uue soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra.
- 5) KKütS § 1 lõike 2 ja § 8 lõike 3 kohaselt peab soojuse hind olema kulupõhine, mistõttu kütuse (maagaas) ostuhinna alanemise korral peab OÜ Strantum alandama ka tarbijatele müüdava soojuse hinda (müüma soojust alla Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud soojuse piirhinna). Soojuse müügihinna arvutamisel tuleb ettevõtjal lähtuda Konkurentsiameti otsusega kooskõlastatud hinnavalemist ning kütuse tegelikust alanenud ostuhinnast.
- 6) Hinnavalemit mõjutavate hinnakomponentide (soojuse müügi maht, trassikadu, soojuse tootmise kasutegur, soojuse tootmiseks kasutatava kütuse liik ning kulud) muutumisel tuleb OÜ-l Strantum esitada viivitamatult taotlus uue hinnavalemi kooskõlastamiseks.

- 7) Hinnavalemi alusel soojuse piirhinna koostõlastamiseks vajalike andmete esitamisel juhinduda Konkurentsiameti poolt välja töötatud ja ameti veebilehel (www.konkurentsiamet.ee) avaldatud metoodikast "Soojuse piirhinna koostõlastamise põhimõtted".

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks Tallinna Halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kertu Saul
hinnaregulatsiooni osakonna juhataja

Lisad:

1. Lisa 1 Konkurentsiameti 23.08.2019 otsusele nr 7-3/2019-039